

Ytterligare förlängning av det förstärkta stödet vid korttidsarbete

Maj 2021

1 Sammanfattning

Den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall gäller till utgången av juni 2021. Vid en eventuell fortsatt allvarlig spridning av sjukdomen covid-19 och fortsatta smittskyddsåtgärder under sommaren 2021 är det angeläget att det finns en beredskap för en fortsatt möjlighet till stöd vid korttidsarbete. En sådan beredskap förutsätter att det finns ett remitterat förslag med en sådan möjlighet. I promemorian föreslås därför att den möjlighet till stöd vid korttidsarbete som finns med stöd av den tillfälliga lagen förlängs med ytterligare tre månader till och med den 30 september 2021. För stödmånader som infaller under perioden 1 juli–30 september 2021 ska jämförelsemånaden vara april 2021.

Förslaget föreslås träda i kraft den 29 juni 2021.

2 Förslag till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall, dels ändring i samma lag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall, som gäller till utgången av juni 2021,

dels att lagen ska fortsätta att gälla till och med den 30 september 2021,

dels att 1, 3, 10, 11, 15 och 16 §§ ska ha följande lydelse,

dels att punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för stöd som

1. lämnas efter godkännande av Tillväxtverket enligt 5 a § samma lag, och

2. avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

2. avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 september 2021

3 §

Vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete ska, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

För stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

För stödmånader under perioden 1 juli–30 september 2021 ska vid tillämpning av lagen om stöd vid korttidsarbete, i stället för vad som anges i 4 § 6 samma lag, jämförelsemånaden vara april 2021.

4 a §

Om en arbetsgivare har godkänts för stöd för december 2020–juni 2021, ska godkännandet förlängas

för perioden juli–september 2021 om arbetsgivaren begär detta och de ekonomiska svårigheterna enligt 5 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete förväntas kvarstå. Begäran om förlängning ska göras senast vid utgången av juli 2021.

10 §¹

För stödmånader under perioden 1 januari–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 13 § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, löneminskningen uppgå till

1. 4 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 20 procent,
2. 6 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 40 procent,
3. 7,5 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 60 procent,

eller

4. 12 procent av ordinarie lön, om arbetstidsminskningen är 80 procent.

11 §²

För stödmånader under perioden 1 januari–30 juni 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget beräknat enligt 17 § första stycket samma lag.

För stödmånader under perioden 1 januari–30 september 2021 ska, vid tillämpning av 17 § andra stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, preliminärt stöd lämnas med ett belopp som motsvarar 98,6 procent av underlaget beräknat enligt 17 § första stycket samma lag.

15 §

En ansökan om preliminärt stöd ska, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

För stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska en ansökan om preliminärt stöd, i stället för vad som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

För stödmånader under perioden 1 juli–30 september 2021 ska en ansökan om preliminärt stöd, i stället för vad som anges i 18 § första stycket samma lag, ges in till

¹ Senaste lydelse 2021:231.

² Senaste lydelse 2021:231.

Tillväxtverket senast vid utgången av november 2021. I annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

16 §

Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 ska arbetsgivaren, i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, göra en avstämning vid utgången av juni 2021.

Om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 *och avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021* ska arbetsgivaren, i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, göra en avstämning vid utgången av juni 2021.

För stödmånader under perioden 1 juli–30 september 2021 ska arbetsgivaren, i stället för vad som anges i 19 § tredje stycket samma lag, göra en avstämning senast vid utgången av november 2021.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stöd som avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande för stöd som avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 september 2021.

Denna lag träder i kraft den 29 juni 2021.

3 Bakgrund och gällande rätt

3.1 Regleringen av stöd vid korttidsarbete

Korttidsarbete innebär att arbetstagare tillfälligt går ned i arbetstid och lön. Den 1 januari 2014 trädde ett system med statligt stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:FiU1, rskr. 2013/14:56). Stöd enligt det systemet får endast lämnas om det råder en synnerligen djup lågkonjunktur eller är sannolikt att en sådan är nära förestående. Syftet med stödet är att kunna stödja sysselsättningen och dämpa arbetslösheten. Reglerna för statligt stöd vid korttidsarbete innebär att staten, arbetsgivaren och arbetstagaren delar på kostnaderna för korttidsarbete. Kostnaderna för korttidsarbete utgörs av den lön inklusive arbetsgivaravgifter som motsvarar arbetstidsminskningen.

Bestämmelserna om stöd finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete samt förordningen (2020:208) om stöd vid korttidsarbete. Stöd enligt detta ursprungliga system aktiveras genom att regeringen meddelar föreskrifter för en stödperiod om tolv månader. Denna period kan förlängas en gång med tolv månader. Stödet administreras, efter aktivering, av Skatteverket.

Den 7 april 2020 trädde ett nytt system för stöd vid korttidsarbete i kraft (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Systemet, som är öppet och permanent, är ett komplement till det tidigare systemet. Stöd enligt det nya systemet kan lämnas under en begränsad tid till arbetsgivare som på grund av tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter behöver införa korttidsarbete. Stödet administreras av Tillväxtverket och lämnas efter att verket beslutat om godkännande för stöd. Ett godkännande får bara lämnas om

1. arbetsgivaren har fått tillfälliga och allvarliga ekonomiska svårigheter,
2. de ekonomiska svårigheterna har orsakats av något förhållande utom arbetsgivarens kontroll,
3. de ekonomiska svårigheterna inte rimligen hade kunnat förutses eller undvikas, och
4. arbetsgivaren har använt sig av andra tillgängliga åtgärder för att minska kostnaden för arbetskraft.

Stödperioden är begränsad till sex månader i följd med möjlighet till förlängning i ytterligare tre månader.

Efter aktivering eller godkännande ansöker arbetsgivaren om stöd (s.k. preliminärt stöd) som lämnas enligt tre fasta nivåer för arbetstids- och löneminskning. För att ge rätt till preliminärt stöd ska en arbetstages arbetsstidsminskning vid deltagande i korttidsarbete under en avtalsperiod uppgå till 20, 40 eller 60 procent av ordinarie arbetstid. Staten står vid varje nivå för en tredjedel av lönekostnaden inklusive arbetsgivaravgifter för den uteblivna arbetstiden medan återstoden fördelas mellan arbetstagare och arbetsgivare med olika inbördes fördelning beroende på nivån av arbetstidsminskning. Arbetstages löneminskning ska uppgå till 12 procent av ordinarie lön om arbetstidsminskningen är 20 procent, till 16 procent om arbetstidsminskningen är 40 procent och till 20 procent om arbetstidsminskningen är 60 procent. Underlaget för stöd beräknas genom att arbetstages ordinarie lön multipliceras med den avtalade

arbetstidsminskningen enligt någon av de tre nivåerna för arbetstids- och löneminskning som följer av lagen om stöd vid korttidsarbete samt med en individuell närvarokvot. Preliminärt stöd bestäms därefter genom att underlaget multipliceras med 43 procent.

En arbetsgivare som har fått preliminärt stöd är skyldig att göra en avstämning för att fastställa ett slutligt stöd. Avstämningen innebär en jämförelse och bedömning av om den genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen som har tillämpats överensstämmer med de angivna nivåerna i lagen och de avtal som slutits. Arbetsgivaren är i vissa fall skyldig att betala tillbaka preliminärt stöd. Detta gäller bl.a. om den tillämpade genomsnittliga arbetstids- och löneminskningen inte motsvarar en av de tre nivåerna för arbetstids- och löneminskning eller inte har stöd i avtal. Om en arbetsgivare är återbetalningsskyldig för stöd som har lämnats ska Skatteverket, eller Tillväxtverket om stödet lämnas efter godkännande, besluta att återkräva beloppet.

För att möta arbetsgivarnas behov med anledning av pandemin har stödet vid korttidsarbete som lämnas efter godkännande av Tillväxtverket tillfälligt förstärkts, s.k. korttidspermittering (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199). Förstärkningen innebär bl.a. att staten under stödmånader som infallit under perioden den 16 mars 2020 t.o.m. den 31 december 2020 har stått för tre fjärdedelar av den totala kostnaden. Dessutom infördes för stödmånader som inföll under perioden 1 maj–31 juli 2020 en fjärde nivå för arbetstidsminskning respektive löneminskning (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276).

Med hänsyn till den fortsatta smittspridningen har möjligheten att söka och få det förstärkta korttidsstödet utökats (prop. 2020/21:83, bet. 2020/21:FiU42, rskr. 2020/21:182 och prop. 2020/21:121, bet. 2020/21:FiU44, rskr. 2020/21:229). Genom införandet av den tillfälliga lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall kan stöd vid korttidsarbete, efter godkännande av Tillväxtverket, lämnas för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 även till en arbetsgivare som under 2020, enligt de ordinarie reglerna, fått stöd för maximalt antal månader eller som omfattas av karenstiden. Även under den period som den tillfälliga lagen avser är stödet förstärkt. Staten står under perioden januari–juni 2021 för tre fjärdedelar av kostnaderna för arbetstidsminskningen. Dessutom gäller att en arbetstagares arbetstidsminskning får uppgå till 80 procent. Den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall trädde i kraft den 15 februari 2021 och upphör att gälla vid utgången av juni 2021.

4 Fortsatt möjlighet till förstärkt stöd vid korttidsarbete

4.1 Lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska fortsätta gälla för ytterligare stödmånader

Förslag: Lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall, som gäller till utgången av juni 2021, ska fortsätta att gälla till och med den 30 september 2021.

Skälen för förslaget: Sverige och omvärlden befinner sig fortsatt i en mycket allvarlig situation med anledning av spridningen av det virus som orsakar sjukdomen covid-19. Det är inte möjligt att med säkerhet förutse hur pandemin kommer att utvecklas eller hur länge den kommer att pågå. Mot denna bakgrund görs bedömningen att det kan finnas behov av en möjlighet till stöd vid korttidsarbete även efter den 30 juni 2021.

Pandemin har påverkat svenska företag drastiskt. Detta gäller inte minst de företag som har drabbats hårt av de restriktioner som beslutats för att minska smittspridningen. Sedan utbrottet har historiskt stora åtgärder presenterats för att begränsa smittspridningen och för att lindra effekterna för jobb och företag. En av dessa åtgärder är stödet vid korttidsarbete. Stödet har varit en viktig åtgärd för att förhindra att personal blir uppsagd och för att möjliggöra att företag snabbt kan komma igång igen när läget vänder. Stödet har också kommit att användas i stor utsträckning.

Stöd vid korttidsarbete kan, efter godkännande av Tillväxtverket, lämnas under högst nio kalendermånader i följd (6 a och 7 a §§ lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete). Efter stödperiodens slut inträder en karenstid om 24 kalendermånader (8 a § samma lag). Med hänsyn till den alljämt pågående smittspridningen är det av stor betydelse att åtgärder även fortsättningsvis vidtas för att dämpa effekterna av pandemin för företag och samhällsekonomin. Många företag är fortsatt kraftigt påverkade av pandemin, inte minst de branscher som drabbats av restriktioner. De smittobegränsande restriktionerna kan vidare förväntas finnas kvar ytterligare en tid innan de gradvis fasas ut. Det finns dessutom stor osäkerhet i smittutvecklingen för andra halvåret 2021 relaterat till bland annat förseningar i vaccinationer. Av bibehållna restriktioner följer en negativ inverkan på återhämtningen. En förlängning av möjligheten till korttidsarbete bedöms vid bibehållna restriktioner vara en lämplig åtgärd för att undvika företagskonkurser och värna anställningar i drabbade branscher och därigenom minska arbetslösheten.

En kortvarig förlängning av möjligheten för arbetsgivare att erhålla det förstärkta stödet vid korttidsarbete bedöms inte hindra nödvändig strukturomvandling i någon större utsträckning. Den tillfälliga lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) gäller för närvarande till utgången av september 2021 (prop. 2020/21:79, bet. 2020/21:SoU23, rskr. 2020/21:159). Detsamma gäller lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen (prop. 2019/20:172, bet. 2019/20:SoU25, rskr.

2019/20:360, prop. 2020/21:38, bet. 2020/21:SoU6, rskr. 2020/21:115 och prop. 2020/21:107, bet. 2020/21:SoU34, rskr. 2020/21:273).

Enligt Folkhälsomyndighetens uppdaterade prognos den 30 april 2021 bedöms alla vuxna, samt barn för vilka vaccination rekommenderas, ha erbjudits minst en dos vaccin senast den 5 september 2021.

Mot denna bakgrund och med hänsyn till nuvarande smittspridning och behovet att dämpa effekterna av nu gällande restriktioner bedöms det motiverat att den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall förlängs till utgången av september, dvs. för ytterligare tre stödmånader.

Staten bör under perioden den 1 juli–30 september 2021 ta en lika stor andel av kostnaden som tidigare. Även förhållandet mellan arbetsgivarens och arbetstagarans andel av kostnaden bör vara densamma som enligt gällande regler. Preliminärt stöd ska under perioden 1 juli–30 september 2021 därmed bestämmas genom att underlaget multipliceras med 98,6 procent. Löneminskningen ska under samma period uppgå till 4, 6, 7,5 respektive 12 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40, 60 och 80 procent.

Stöd vid korttidsarbete för månaderna december 2020–juni 2021 har med stöd av den tillfälliga lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall kunnat sökas från och med den 29 mars 2021. En arbetsgivare som har sökt och fått stöd för korttidsarbete under första halvåret 2021 har därför relativt nyligen prövats mot kraven för att godkännas som stödmottagare enligt 5 a och 5 b §§ lagen om stöd vid korttidsarbete. Mot den bakgrunden, och med hänsyn till att den nu föreslagna förlängningen endast avser tre månader, bör godkännandet av arbetsgivaren beträffande förlängningen grunda sig på den prövning av de ekonomiska svårigheter som redan har gjorts för stöd under december 2020–juni 2021 med stöd av den tillfälliga lagen. En arbetsgivare som har fått ett godkännande för perioden december 2020–juni 2021 bör därför få godkännandet förlängt för perioden juli–september 2021 om arbetsgivaren begär det och de ekonomiska svårigheterna förväntas kvarstå. Detta innebär att den arbetsgivare som haft stöd under någon av månaderna december 2020–juni 2021 och som avser att söka preliminärt stöd för juli–september 2021 t.ex. inte behöver ge in underlag för att visa orsakerna till de ekonomiska svårigheterna. Arbetsgivaren behöver inte heller lämna in ett nytt yttrande från revisor enligt 13 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall. En begäran om förlängning bör göras före utgången av juli 2021.

Arbetsgivaren måste fortsatt lämna in de avtal som träffats om korttidsarbete för aktuella månader i samband med ansökan om preliminärt stöd. Med hänsyn till att rätten till preliminärt stöd under juli–september föreslås utgå från en ny jämförelsemånad (se avsnitt 4.2) behöver arbetsgivaren också kunna tillhandahålla de underlag som det medför.

För arbetsgivare som inte har ansökt om stöd tidigare och därför inte tidigare har blivit godkända för stöd måste dock utbetalningar av stöd avseende stödmånaderna juli–september föregås av ordinarie prövning.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 1, 10 och 11 §§ och punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall samt att en ny paragraf, 4 a §, införs.

4.2 Jämförelsemånad

Förslag: För stödmånader som infaller under perioden 1 juli–30 september 2021 ska jämförelsemånaden vara april 2021.

Skälen för förslaget: Syftet med stöd vid korttidsarbete är att bevara arbetstillfällena genom att redan anställda tillfälligt går ner i arbetstid och lön. Bedömningen har därför gjorts att stöd inte bör lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod (prop. 2013/14:1 avsnitt 6.17.5.1.2).

För att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod eller att stödet missbrukas genom att arbetstagaren ges en högre sysselsättningsgrad eller löneökning innan stödmånaden finns i lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete bestämmelser om jämförelsemånad. Jämförelsemånaden är, när stöd lämnas efter godkännande av Tillväxtverket, den kalendermånad som infaller tre månader före den månad då beslutet om godkännande fattades (4 § 6). Preliminärt stöd får endast lämnas för arbetstagare som även var anställda hos arbetsgivaren under hela eller någon del av jämförelsemånaden med samma eller högre sysselsättningsgrad än under stödmånaden (11 § 1). I bestämmelserna om ordinarie lön anges vidare att löneökningar som avser tid efter jämförelsemånaden inte ingår i den ordinarie lönen (4 § 2).

I samband med förlängningen av stödet vid korttidsarbete justerades bestämmelsen om jämförelsemånad för stödmånader som infaller under perioden 1 december 2020–30 juni 2021. Det ansågs då angeläget att upprätthålla det ursprungliga syftet med regleringen, dvs. att säkerställa att stöd inte lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod (prop. 2020/21:83 s. 28–30). Enligt 3 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska jämförelsemånaden därför vara den jämförelsemånad som legat till grund för beräkning av stöd vid korttidsarbete som lämnats under 2020 eller, om arbetsgivaren inte har fått stöd tidigare, september 2020.

Majoriteteten av de arbetsgivare som kan komma att ansöka om stöd för den nu aktuella perioden bedöms liksom vid tidigare förlängning ha ansökt om stöd tidigare. Dessa arbetsgivare har därför sedan tidigare en jämförelsemånad som infaller före den första stödperioden. Samtidigt måste det tas i beaktande att denna månad i många fall infaller mer än ett år före den nu aktuella stödperioden. Även arbetsgivare med en normal personalomsättning kan under denna period ha behövt anställa ny personal för att t.ex. ersätta verksamhetskritiska medarbetare som slutat. Behovet av att låta även dessa personer omfattas av stöd vid korttidsarbete måste därför vägas mot att stöd inte bör lämnas för arbetstagare som anställs under en stödperiod. Med hänsyn till att stödet vid korttidsarbete i och med förlängningen av den tillfälliga lagen, kan komma att lämnas för 19 månader i följd, alltså mer än dubbelt så lång tid som ursprungligen var

möjligt, väger skälen för att ändra jämförelsemånaden tyngre än det ursprungliga syftet att upprätthålla kravet på att jämförelsemånaden inte får sammanfalla med en stödmånad.

Det bör också beaktas att riksdagen den 27 januari 2021 har riktat ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen skyndsamt bör se över reglerna om korttidspermittering för att underlätta för företag inom hårt drabbade branscher att behålla sina anställda. Riksdagen framhåller särskilt situationen för företag och branscher med säsongsberoende verksamheter (bet. 2020/21:FiU38).

Mot denna bakgrund och med hänsyn till att stödet förlängs från och med juli 2021, bör jämförelsemånaden bestämmas till den månad som infaller tre månader före juli månad, dvs. april 2021.

Med ordinarie lön avses den regelmässigt utgående kontanta lön som arbetstagaren skulle ha haft under stödmånaden om han eller hon inte hade deltagit i korttidsarbete (4 § 2 lagen om stöd vid korttidsarbete). Den föreslagna förändringen av vilken månad som ska vara jämförelsemånad innebär ingen ändring av vad som ska anses vara ordinarie lön. Vid beräkningen av ordinarie lön saknar det således betydelse att den anställde under jämförelsemånaden omfattats av avtal om korttidsarbete.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring av 3 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

4.3 Ansökan om preliminärt stöd och anmälan om avstämning

Förslag: För stödmånader under perioden 1 juli–30 september 2021 ska arbetsgivaren ge in en ansökan om preliminärt stöd och göra en avstämning senast vid utgången av november 2021.

Skälen för förslaget: Systemet med preliminärt stöd vid korttidsarbete bygger på ett förfarande som består av två led – ansökningar om preliminärt stöd och avstämning.

Enligt 18 § första stycket lagen om stöd vid korttidsarbete ska en ansökan om preliminärt stöd ha kommit in inom två kalendermånader från utgången av stödmånaden. Enligt 19 § tredje stycket samma lag ska avstämning göras vid utgången av den tredje kalendermånaden från den tidpunkt då en stödperiod inleddes och därefter senast var tredje månad. Detta är avstämningstidpunkterna (4 § 7 samma lag). En anmälan om avstämning ska ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra veckor från avstämningstidpunkten (29 § samma lag).

För stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 gäller särskilda regler för ansökan om preliminärt stöd och anmälan om avstämning. Enligt 15 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska ansökan om preliminärt stöd ha kommit in till Tillväxtverket inom fyra kalendermånader från utgången av stödmånaden. Enligt 16 § lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska om stödperioden inleds efter den 30 november 2020 arbetsgivaren, i stället för vad som anges i 19 § tredje

stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete, göra en avstämning vid utgången av juni 2021.

Den nu föreslagna förlängningen av den tillfälliga lagstiftningen innebär att stöd kan beviljas för ytterligare en stödperiod om tre månader, nämligen 1 juli–30 september 2021. För att underlätta handläggningen av ansökningar om stöd bör ansökningar om stöd för de aktuella stöd-månaderna och anmälan om avstämning koncentreras till en månad. För att kunna hantera en förlängning av stödperioden behöver Tillväxtverket anpassa sina it-system parallellt med hanteringen av stödet för december 2020–juni 2021. Systemanpassningen medför att Tillväxtverket inte kan garantera att ansökningar om stöd för stödmånaderna juli–september 2021 kan tas emot före november 2021. Ansökan om preliminärt stöd bör därför ges in och anmälan om avstämning göras senast vid utgången av november 2021.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring av 15 och 16 §§ lagen om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagändringarna träder i kraft den 29 juni 2021.

Skälen för förslaget: De nya bestämmelserna bör träda i kraft så snart som möjligt. Bestämmelserna bör därför träda i kraft den 29 juni 2021. Några särskilda övergångsbestämmelser bedöms inte behövas.

6 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagens effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med beaktande av förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

De offentligfinansiella effekterna beräknas i enlighet med Finansdepartementets beräkningskonventioner. Beräkningarna görs i ikraftträdandeårets priser och volymer och utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av de föreslagna förändringarna. Antagandet om oförändrat beteende ger en god uppskattning av åtgärdernas effekt på kort och medellång sikt. På längre sikt och för att bedöma andra effekter än de offentligfinansiella effekterna kan ett mer dynamiskt synsätt behöva användas.

Syfte och alternativa lösningar

Det aktuella förslaget om ett fortsatt förstärkt stöd vid korttidsarbete under juli till september 2021 syftar till att fortsatt minska lönekostnaderna för företagen och att därigenom förhindra att livskraftiga företag slås ut och att sysselsättningen faller till följd av den ekonomiska nedgången kopplad till pandemin.

En förstärkning av stödet skulle kunna ha en annan utformning än den som föreslås i denna promemoria. Till exempel skulle möjligheten till arbetstidsförkortning på upp till 80 procent och den högre subventionsgraden på 75 procent kunna minskas.

Den ytterligare kostnadslättningen för företag som ytterligare förlängningar och ett mer generöst stöd innebär, måste vägas mot kostnadsbördan för skattebetalarna och de risker för fusk och missbruk som följer av mer omfattande stödsystem. Även risken för att nödvändig strukturomvandling fördröjs till följd av företagens ytterligare möjligheter till förstärkt stöd har beaktats.

Förutom att det är viktigt att reglerna om det fortsatt förstärkta stödet träder i kraft så snart som möjligt bedöms ingen ytterligare särskild hänsyn behöva tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. Tillväxtverket är den myndighet som hanterar och informerar om förstärkningen av stödet. Utöver myndighetens befintliga informationsinsatser bedöms det inte finnas behov av ytterligare särskilda informationsinsatser kring det förstärkta stödet.

Offentligfinansiella effekter

I samband med förslaget om förlängning och förstärkningen av stödet vid korttidsarbete under perioden december 2020–juni 2021 (prop. 2020/21:83) bedömdes det genomsnittliga antalet korttidspermitterade per månad till 100 000 personer under perioden januari–juni 2021. Vidare bedömdes den genomsnittliga arbetstidsförkortningen uppgå till 60 procent under januari–mars och till 40 procent under april–juni. För det andra halvåret 2021 uppskattades det genomsnittliga antalet korttidspermitterade uppgå till i genomsnitt 40 000 personer per månad.

Finansdepartementets senaste bedömning, givet det befintliga regelverket och hittills inkomna ansökningar, är att antalet korttidspermitterade under det första kvartalet 2021 kommer att uppgå till i genomsnitt 90 000 per månad för att sedan minska till i genomsnitt 60 000 per månad under andra kvartalet 2021. För andra halvåret 2021 bedöms antalet minska till i genomsnitt 7 000 korttidspermitterade per månad vid oförändrade regler. Om stödet förlängs och förstärks under det tredje kvartalet så som föreslås i denna promemoria bedöms antalet korttidspermitterade under juli till september i stället uppgå till i genomsnitt 30 000 per månad.

Om stödet förstärks och förlängs under juli till september enligt förslaget i denna promemoria bedöms kostnaderna för perioden bli 1,74 miljarder kronor. Den offentligfinansiella effekten av förslaget uppgår till skillnaden mellan den beräknade kostnaden med förslaget (1,74 miljarder kronor) och kostnaden vid oförändrade regler (0,08 miljarder kronor), dvs. en kostnadsökning med 1,66 miljarder kronor. I denna kostnadsberäkning

ingår effekten av att fler företag får möjlighet till stöd under perioden i och med förlängningen.

Kostnaden för stödet per månad enligt förslaget beräknas som följande produkt: $32\,700 \times 1,3142 \times 0,6 \times 0,75 \times 30\,000$, där 32 700 är genomsnittlig månadslön, 1,3142 sociala avgifter, 0,6 den genomsnittliga arbetstidsförkortningen, 0,75 statens subventionsgrad och 30 000 antalet personer. Produkten uppgår med avrundning till 0,58 miljarder kronor och för samtliga tre månader till 1,74 miljarder kronor. Motsvarande kostnad om förslaget inte genomförs beräknas med samma uttryck men med den genomsnittliga arbetstidsförkortningen 0,27, subventionsgraden 0,33 och antalet personer till 7 000. Produkten blir då 0,03 miljarder kronor för en månad och 0,08 miljarder för hela perioden.

Bedömningen av antalet individer i korttidsarbete är, liksom inför tidigare förändringar av stödet, mycket osäker. Det finns därför skäl att kontrastera ovanstående beräkning med alternativa antaganden avseende deltagande i korttidsarbete. Kostnaden för systemet står i proportion till antalet korttidspermitterade. Om antalet korttidspermitterade under tredje kvartalet skulle uppgå till 50 000 i genomsnitt, beräknas kostnaden för korttidspermitteringarna under tredje kvartalet bli 1,16 miljarder kronor högre. Om antalet permitterade i stället skulle uppgå till i genomsnitt 10 000 under perioden, skulle kostnaden för systemet bli 1,16 miljarder kronor lägre.

Effekter för sysselsättningen

Den föreslagna förstärkningen av stödet vid korttidsarbete under tredje kvartalet bedöms medföra att ett antal personer undviker de perioder av arbetslöshet som riskerar att följa på uppsägningar. Generellt kan ett öppet och permanent system för stöd vid korttidsarbete förväntas jämna ut variationer i den aggregerade arbetslösheten och sysselsättningen över tid. I normalfallet påverkas inte ekonomins utveckling på lång sikt av konjunkturvariationer. Men djupa eller långvariga ekonomiska kriser kan medföra negativa effekter på lång sikt. Stöd vid korttidsarbete har utnyttjats i stor utsträckning under 2020 och inledningen av 2021 och bedöms ha dämpat fallet i sysselsättningen. Förslaget bedöms ha en positiv effekt på sysselsättningen och motverka en ytterligare nedgång i sysselsättningen om riskerna för en sämre ekonomisk utveckling materialiseras och därmed minska de långsiktiga negativa effekterna på arbetsmarknaden.

Effekter för företagen

Förslaget förväntas underlätta för företag med tillfälliga ekonomiska svårigheter relaterat till pandemin och som i övrigt uppfyller kraven för stöd vid korttidsarbete. Stödsystemet är öppet för ansökningar från alla typer av företag och branscher. I relation till det totala antalet sysselsatta per bransch har mest stöd så här långt betalats ut till företag verksamma i hotell- och restaurangverksamhet, tillverkningsindustrin, samt personliga och kulturella tjänster. Om fördelningen av stöd fortsätter att följa samma

mönster, kommer företag i dessa branscher att gynnas mest av den nu föreslagna förlängningen och förstärkningen av stödet.

Förslaget innebär att företag under tredje kvartalet kan låta anställda gå ned i arbetstid med 20, 40, 60 eller 80 procent med en löneminskning på 4, 6, 7,5 respektive 12 procent. Vid 80 procents arbetstidsförkortning innebär systemet en kostnadsminskning för företaget med 72 procent. För en anställd med en månadslön på 32 700 kronor innebär det att företagets lönekostnader (dvs. löner och arbetsgivaravgifter) minskar med 30 942 kronor per månad (se tabell 6.1). Den största kostnadsminskningen som ett företag kan göra under tredje kvartalet vid oförändrade regler är 40 procent. Företag som tidigare nyttjat stödet har vid oförändrade regler inte tillgång till stödet efter den sista juni.

Tabell 6.1 Effekter för arbetsgivaren vid olika nivåer av arbetstidsförkortning vid 75 och 33 procent subventionsgrad

Kronor per månad och procent

Arbetstidsförkortning	20 %	40 %	60 %	80 %	20 %	40 %	60 %
Förutsättningar							
Subventionsgrad ¹	75 %	75 %	75 %	75 %	33 %	33 %	33 %
Arbetsgivarens andel ¹	5 %	10 %	12,5 %	10 %	17 %	27 %	33 %
Arbetstagarens andel ¹	20 %	15 %	12,5 %	15 %	60 %	40 %	33 %
Lönesänkning ²	4 %	6 %	7,5 %	12 %	12 %	16 %	20 %
Effekter (vid månadslön 32 700 kr)							
Kostnadsminskning av sänkt lön	1 719	2 578	3 223	5 157	5 157	6 876	8 595
Statligt stöd till arbetsgivaren	6 446	12 892	19 338	25 785	2 836	5 673	8 509
Arbetsgivarens nettokostnad	34 809	27 504	20 413	12 032	34 981	30 426	25 871
Kostnadsminskning	8 165	15 471	22 562	30 942	7 993	12 549	17 104
<i>Kostnadsminskning i procent</i>	<i>19 %</i>	<i>36 %</i>	<i>52,5 %</i>	<i>72 %</i>	<i>19 %</i>	<i>29 %</i>	<i>40 %</i>

Anm.: Förslaget innebär att subventionsgraden i stödet uppgår till 75 procent under juli till september och att arbetstidsförkortningen kan vara 20, 40, 60 eller 80 procent (de fyra kolumnerna till vänster). Vid oförändrade regler gäller från och med juli 33 procents subventionsgrad och arbetstidsförkortning på 20, 40 eller 60 procent (de tre kolumnerna till höger). Beräkningarna redovisas i kronor per månad och baseras på en månadslön på 32 700 kronor.

¹ De tre raderna "Subventionsgrad", "Arbetsgivarens andel" och "Arbetstagarens andel" summerar till 100 procent och anger hur lönekostnaden för utebliven arbetstid fördelas mellan staten, arbetsgivaren och arbetstagaren.

² Lönesänkning i procent motsvarar arbetstagarens kostnadsandel i raden ovan multiplicerat med den procentuella arbetstidsförkortningen.

Effekter för enskilda

En förlängning och förstärkning av stödet vid korttidsarbete förväntas gynna i första hand två grupper av individer. Den ena gruppen utgörs av anställda som till följd av det förstärkta stödet kan korttidspermitteras i stället för att riskera uppsägning. För dessa individer kan stödet därmed bidra till ökad anställningstrygghet. Arbetstagaren får gå ned i lön men detta kompenseras av en proportionerligt större arbetstidsminskning.

Förslaget bedöms även gynna företagsägare som till följd av förstärkningen av stödet inte behöver säga upp personal och därmed snabbare kan återgå till normal produktion efter den ekonomiska nedgången.

Effekter för inkomstfördelningen och den ekonomiska jämställdheten

Effekterna av stödet vid korttidsarbete för inkomstfördelningen och den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män diskuteras i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:132). Slutsatsen är att de direkta effekterna av förslaget kan bidra till ökade ekonomiska skillnader, men att de samlade effekterna mest sannolikt är små och tillfälliga.

I ovan nämnda proposition konstateras vidare att män i högre utsträckning än kvinnor kan komma att gynnas ekonomiskt av stödet och att den ekonomiska jämställdheten därför kan minska. Den samlade bedömningen är dock att de direkta effekterna av stödet sannolikt inte medför några större konsekvenser för den ekonomiska jämställdheten. I vilken utsträckning de mer långsiktiga effekterna av förslaget på arbetslöshet och sysselsättning påverkar kvinnor och män olika är dock svårt att bedöma.

Effekter för myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Tillväxtverket prövar ansökningar om godkännande för stöd vid korttidsarbete samt preliminärt stöd och sköter även i övrigt handläggningen av bl.a. anmälningar om avstämning och beslutar om slutligt stöd enligt det permanenta och öppna systemet för stöd vid korttidsarbete. Tillväxtverket ska även utöva tillsyn och kontroll. Förslaget innebär att subventionsgraden under tredje kvartalet uppgår till 75 procent, vilket är oförändrat från föregående period men högre än vid oförändrade regler. Förslaget innebär vidare att reglerna om jämförelsemånad ändras. Tillväxtverket behöver med anledning av den nya jämförelsemånaden ändra sin information och utveckla sina it-system om förslaget genomförs. Tillväxtverket får därmed ökade utgifter med anledning av förslaget.

Beslut enligt lagen om stöd vid korttidsarbete kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Domstolsverket har för 2020 redovisat 1 692 inkomna mål till förvaltningsrätterna och 80 mål till kammarrätterna med anledning av beslut av Tillväxtverket enligt lagen om stöd vid korttidsarbete (måltyp 2235). Under 2021 har det hittills (t.o.m. den 26 april) kommit in 6 285 mål till förvaltningsrätterna och 147 mål till kammarrätterna. Det finns mot denna bakgrund skäl att anta att den förlängda möjligheten till stöd kommer att ge upphov till ett betydande antal mål i de allmänna förvaltningsdomstolarna. De ökade kostnader som detta kommer medföra bedöms dock kunna hanteras inom anslaget för Sveriges Domstolar.

Förslagets förenlighet med EU-rätten

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Övriga effekter

Förslaget bedöms inte ha några effekter för miljön. Användandet av korttidsarbete kan påverka lönestatistiken och ge en snedvriden bild av denna. Detta är något som måste hanteras av berörda aktörer.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till lag om dels fortsatt giltighet av lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall, dels ändring i samma lag

1 §

Paragrafen anger tillämpningsområdet för lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall.

Ändringen i *andra punkten* innebär att lagen även ska gälla vid tillämpning av lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete för stödmånader under perioden 1 juli–30 september 2021.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

3 §

I paragrafen finns bestämmelser om jämförelsemånad.

Första stycket ändras till följd av lagens fortsatta giltighet och kompletteras med uppgift om att vad som anges om jämförelsemånad i det stycket gäller för stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Andra stycket är nytt och innebär att för stödmånader som infaller under perioden 1 juli–30 september 2021 ska jämförelsemånaden vara april 2021.

Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

4 a §

Av paragrafen, som är ny, framgår att en arbetsgivare som har fått ett godkännande för perioden december 2020–juni 2021 med stöd av lagen (2021:54) om stöd vid korttidsarbete i vissa fall ska få godkännandet förlängt för perioden juli–september 2021 om arbetsgivaren begär det och de ekonomiska svårigheterna enligt 5 a § lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete förväntas kvarstå. Detta innebär att någon ny prövning av om förutsättningarna för godkännande enligt 5 a § samma lag är uppfyllda inte behöver göras. Begäran om förlängning ska göras senast vid utgången av juli 2021.

10 §

I paragrafen finns bestämmelser om nivåer för arbetstids- och löne-
minskning.

Bestämmelsen ändras så att den även avser stödmånader under perioden
1 juli 2021–30 september 2021.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

11 §

I paragrafen finns bestämmelser om beräkning av preliminärt stöd.

Bestämmelsen ändras så att den även avser stödmånader under perioden
1 juli–30 september 2021.

Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

15 §

I paragrafen finns bestämmelser om när en ansökan om preliminärt stöd
ska lämnas.

Första stycket ändras till följd av lagens fortsatta giltighet och
kompletteras med uppgift om att vad som anges om ansökningstidpunkt i
det stycket gäller för stödmånader under perioden 1 december 2020–30
juni 2021.

Av *andra stycket*, som är nytt, följer att en ansökan om preliminärt stöd
för stödmånader under perioden 1 juli–30 september 2021, i stället för vad
som anges i 18 § första stycket lagen (2013:948) om stöd vid korttids-
arbete, ges in till Tillväxtverket senast vid utgången av november 2021. I
annat fall får stöd inte lämnas för stödmånaden.

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

16 §

I paragrafen finns bestämmelser om avstämning av preliminärt stöd.

Första stycket ändras till följd av lagens fortsatta giltighet och
kompletteras med uppgift om att vad som där anges om avstämning för
preliminärt stöd gäller om stödperioden inleds efter den 30 november 2020
och avser stödmånader under perioden 1 december 2020–30 juni 2021.

Andra stycket är nytt och avser stödmånaderna som infaller under
perioden 1 juli–30 september 2021. För stödmånader under den perioden
ska arbetsgivaren göra en avstämning senast vid utgången av november
2021.

Övervägandena finns i avsnitt 4.3.